

СИЛАБУС

з дисципліни «Етнополітика і національний суверенітет»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
275 «Транспортні технології»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 години – самостійна робота.

Викладач курсу – **Воронянський Олександр Володимирович**, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін.
<http://new.khntusg.com.ua/staff/voronjanskij-oleksandr-volodimirovich-2>

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання, необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: Історія Української державності, Філософія, Соціологія, Основи економічної теорії, Правознавство.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Даний курс відноситься до соціально-політичного циклу підготовки студентів першого (бакалаврат) рівня вищої освіти. Він є необхідною складовою частиною громадянсько-патріотичної підготовки кваліфікованого фахівця, виходячи з місії ХНТУСГ готувати національно свідомих лідерів-організаторів сталого, інноваційного розвитку суспільства для служіння інтересам України.

Це авторський курс, спеціально розроблений для того, щоб допомогти майбутнім фахівцям сформувати базові знання про сутність механізму процесу формування нації та національної держави і її діалектичний взаємозв'язок з динамікою еволюції суспільних і, зокрема, політичних інститутів.

Вивчення даного курсу закладає наукову базу, яка дозволить Вам у подальшій професійній діяльності приймати ефективні громадянські рішення.

Мета курсу – на основі оволодіння ефективним апаратом наукового аналізу політичного процесу забезпечити становлення особистості майбутнього фахівця не лише як громадянина й патріота, але й як ефективного управлінця, здатного приймати оптимальні рішення з урахуванням політичної складової.

Предметом курсу «Етнополітика і національний суверенітет» є вивчення ролі етнополітичних характеристик у формуванні політичного процесу.

Завдання курсу:

- з'ясування поняття етнополітики як сфери конкурентної боротьби за контроль над процесом владного перерозподілу ресурсів суспільства через механізм держави;
- засвоєння впливу етнополітичних чинників на динаміку політичного процесу;
- оволодіння основними термінами та категоріями етнополітики на рівні їх відтворення і тлумачення для практичного застосування і втілення в процесі фахової діяльності.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основні методи етнополітики;
- основні закономірності формування етносу, нації та національної держави;
- основні параметри національного суверенітету;
- сутність, ознаки та політичний механізм функціонування держави як політичної організації нації;
- механізм та динаміку міжнародного етнополітичного процесу;
- форми технологій етнополітичної мобілізації суспільства.

вміти:

- розрізняти основні етнополітичні концепції сучасності,
- застосовувати типологію етносів, націй, національних еліт,
- аналізувати етнополітичні процеси, визначати тенденції розвитку міжнародних відносин, напрямів зовнішньополітичної діяльності України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів.

Компетентності:

- Володіти активною громадянською позицією, оснований на засадах гуманістичної та патріотичної етики, що ґрунтується на наукових знаннях, демонструвати соціальну відповідальність при здійсненні професійної діяльності.

- Здатність приймати науково обґрунтовані громадянські рішення в умовах політичних трансформацій міжнародного простору, здійснювати професійну діяльність у міжнародному контексті як член української нації та громадянин національної держави.

Результати навчання:

- Розуміти основні закономірності функціонування політичної нації та системи міжнародних політичних відносин.
- Демонструвати здатність працювати як особисто, так і в групі над засвоєнням навчального матеріалу та вирішенням проблематики громадянсько-політичного спрямування, виходячи з поставленого завдання.
- Здатність демонструвати знання і розуміння політологічних технологій, необхідних для підтримки стабільності політичної організації нації в типових умовах.
- Уміти визначати актуальні для сфери своєї діяльності тенденції розвитку етнополітичних процесів в умовах недостатньої та суперечливої інформації.

Структура курсу

Змістовний модуль 1. «Етнополітика як наука. Інституційні основи етнополітики»

Тема 1. Теоретико-методологічні основи етнополітики.

Тема 2. Етнос. Проблеми формування та розвитку.

Тема 3. Нація як форма соціальної організації. Типологія націй. Національний суверенітет.

Тема 4. Національна держава. Національна держава в умовах змагання глобалізму та альтерглобалізму.

Змістовний модуль 2. «Етнічні чинники політичної мобілізації суспільства»

Тема 5. Національна еліта: проблема визначення..

Тема 6. Національна ідея як елемент політичної системи суспільства.

Тема 7. Етнополітичний процес в умовах постмодерну. Технології етнополітичної мобілізації суспільства.

Тема 8. Міжнародні етнополітичні відносини та конфлікти. Україна в системі міжнародних етнополітичних відносин.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 - 30% семестрової оцінки; залік - 40% семестрової оцінки.

Базова література.

1. Воронянський О. В. Політологія з модулем «Україна, Європа, світ»: підручник / О. В. Воронянський, Ю.В.Зайончковський, С.С. Романова. — Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2018. —224с.
2. Національний суверенітет: український вимір в контексті світової політичної думки : монографія / О. В. Воронянський [та ін.] — Харків : Міськдрук : ХНТУСГ : ХНУБА, 2017. — 284 с.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>